

Elnetselskabet N1 A/S

Edison Park 1,
6715 Esbjerg N
Att.: Geopartner, Søren Højmark Guldbæk

8. oktober 2025

Tilladelse til krydsning af Elbæk med elkabel

Geopartner Landinspektører A/S har, på vegne af Elnetselskabet N1 A/S, ansøgt om tilladelse at krydse det offentlige vandløb Elbæk med et elkabel.

Ikast-Brande kommune godkender hermed krydsningen af Elbæk i st. 6.790 m med styret underboring af et 10 kV-elkabel.

Tilladelsen meddeles med hjemmel i vandløbslovens¹ § 47 samt bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v.², § 9, stk. 2.

Projektet formål

Kabelprojektet har til formål at forstærke mellemspændingsnettet mellem to transformestationer, grundet en stigende efterspørgsel på strøm i området.

Berørte matrikler

Følgende matrikler berøres af projektet:

<i>Matrikelnummer</i>	<i>Ejerlav</i>	<i>Ejer</i>
1i	Engesvang By, Engesvang	Kurt Løhde
2d	Engesvang By, Engesvang	Brian Bæk Jensen

Kortet på side 2 viser berørte matrikler med angivelse af krydsningsstedet (rød prik) på Elbæk:

Miljø og Byggeri
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: +4599603395

Sagsbehandler:
Dorthe Ringgaard
E-mail:
dortrin@ikast-brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603395
Sagsnr.:
06.02.25-A00-2-25

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 – om vandløb

² Bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016 – om vandløbsregulering og -restaurering m.v.

Geopartner har indledningsvist orienteret de berørte lodsejere om den forestående kabelkrydsning på deres matrikler.

Beskrivelse af vandløbet

Elbæk er et offentligt vandløb, med udløb i Skygge Å, og er en del af Karup Å-vandløbssystem. Det gældende regulativ for Elbæk blev vedtaget i 1995. Vandløbet er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens³ §3.

Ifølge Vandområdeplanerne 2021-2027 for Jylland og Fyn (hovedvandopland 1.2 – Limfjorden) er miljømålet, at Elbæk skal have god økologisk og god kemisk tilstand.

Den seneste opdatering af planen (genbesøg 2024) viser dog, at målene endnu ikke er opfyldt. Tilstanden af den dårligste kvalitetsparameter er udslagsgivende for den samlede tilstand.

Vandløbet har i dag en samlet ringe økologisk tilstand, idet der den faktiske tilstand er:

- høj økologisk tilstand for smådyr (bentiske invertebrater)
- ringe økologisk tilstand for fisk
- høj økologisk tilstand for vandplanter (makrofytter)
- ukendt økologisk tilstand for alger (fytobenthos)

Miljøkvalitetskravet er overskredet for et eller flere nationalt specifikke miljøfarlige forurenende stoffer, hvilket medfører ikke-god kemisk tilstand for nationalt specifikke stoffer. Den generelle kemiske tilstand for vandløbskemi er pt. god i Elbæk.

³ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 – om naturbeskyttelse

Projektbeskrivelse

Elkablet etableres ved styret underboring under Elbæk med anvendelse af boremudder til at stabilisere borehullet under arbejdets udførelse. Bore-mudder består hovedsageligt af vand og bentonit. Bentonit er en naturlig forekommende, finpartiklet lerart. Kablet ligger omgivet af bentonit i foringsrøret, for at kablet kan afgive varmen til den omgivne jord.

Der laves en geoteknisk forundersøgelse for at undgå såkaldte blow-outs under vandløbet. Beredskabsplan for blow-out med detaljeret beskrivelse af procedure for at undgå blow-out ved underboringer vil blive udarbejdet af entreprenøren.

Underboringen foretages i en afstand af minimum 10 meter til vandløbets kronekant på begge sider. Kablet føres i selvstændige foringsrør.

N1 A/S har indgået en skriftlig aftale med de berørte lodsejere om anlæg, arbejdsareal og adgangsveje.

Projektets forventes udført i efteråret 2025.

Krydsningen må gennemføres på følgende vilkår:

1. Projektet anlægges som beskrevet i projektbeskrivelsen.
2. Alle udgifter afholdes af ansøger. Ikast-Brande Kommune er berettiget til at foretage det fornødne på ansøgers bekostning, hvis betingelserne eller eventuelle senere anvisninger ikke efterkommes.
3. Fremtidig vedligeholdelse af kablet påhviler ledningsejeren. Udbedringer og reparationer skal i øvrigt ske efter vandløbsmyndighedens anvisning. Hvis anlægsarbejdet eller fremtidige reparationer medfører skader på vandløb, bræmmer eller dræn, skal skaderne udbedres og betales af ledningsejeren og udføres efter vandløbsmyndighedens anvisning.
4. Forerør med kabel må ikke placeres højere end 3 meter under vandløbets faktiske faste bund og brinker samt minimum 10 meter fra vandløbets kronekant på begge sider.
5. Hullet til opblanding og opbevaring af boremudder skal graves i forsvarlig afstand til vandløbet. Hullet skal graves, så der ikke er risiko for overløb af mudder til vandløbet.
6. Anlægsarbejdet må ikke medføre erosion af vandløbets brinker.
7. Kablets beliggenhed afmærkes på begge sider af vandløbet med varige, let synlige afmærkninger. Afmærkninger skal vedligeholdes.
8. Hvis der findes spor af fortidsminder eller arkæologiske genstande under anlægsarbejdet, skal arbejdet straks standses. Fundet skal derefter anmeldes til Museum Midtjylland pr. mail til kontakt@museummidtjylland.dk.

9. Ikast-Brande Kommune skal orienteres senest 1 måned efter anlægsarbejdets afslutning. Færdigmeldingen skal indeholde GPS-registrering med koordinater for de præcise krydsningspunkter.

Såfremt ét eller flere af vilkårene eller senere anvisninger ikke efterkommes, er Ikast-Brande Kommune berettiget til at foretage det fornødne på ejerens bekostning.

Myndighedens vurdering

Af bilag 1 fremgår den redegørelse, der ligger til grund for tilladelsen, herunder vandløbsmyndighedens vurdering af projektets miljømæssige konsekvenser samt konsekvensvurderingen i forhold til Natura 2000-områder og bilagsarter.

Lovgrundlag

Projektforslaget har været i partshøring hos ansøger og berørte lodsejere i henhold til forvaltningslovens⁴ § 19. Høringsperioden har været på 2 uger, idet den normale frist på 4 uger er fraveget jf. § 17 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v.

Den endelige tilladelse er givet med hjemmel i vandløbslovens § 47 samt bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. § 9.

Ikast-Brande Kommune giver i henhold til § 30 i reguleringsbekendtgørelsen tilladelse til, at anlægsarbejdet kan påbegyndes før klagefristens udløb. Det bemærkes dog, af § 30 stk. 2, at dette ikke begrænser Miljø- og Fødevareklagenævnets adgang til at ændre eller ophæve tilladelsen, såfremt den påklages inden fristens udløb.

Godkendelse efter anden lovgivning

Det er vurderet, at der ikke skal udarbejdes en dispensation til projektet, jf. naturbeskyttelseslovens § 3, idet krydsning af Elbæk ved styret underboring ikke vil medføre en tilstandsændring af vandløbet.

Ved gennemførelse af en lang række anlægsprojekter skal der foretages en vurdering af deres påvirkning af miljøet, jf. miljøvurderingsloven⁵.

Idet krydsningen ikke medfører fysiske reguleringer i vandløbsprofilet, og de omkringliggende arealer ikke er beskyttet natur, er det vurderet, at det ikke er relevant at gennemføre en VVM-screening af krydsningen.

Godkendelsesprocedure

Ikast-Brande Kommune modtog den 5. september 2025 ansøgningen om krydsning af Elbæk med et 10 kV-elkabel.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 - Forvaltningsloven

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 - om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Projektforslaget behandles efter vandløbslovens bestemmelser med en partshøringsperiode på 2 uger og en klageperiode på 4 uger. Der er ikke indkommet bemærkninger i partshøringsperioden, der løb fra den 23. september til den 7. oktober 2025.

Da sagen vedrører en afgørelse efter §9 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v., meddeler Ikast-Brande Kommune hermed tilladelse til påbegyndelse af anlægsarbejder inden klagefristens udløb og uanset om der måtte indkomme klager, jf. §30 i samme lov.

Dette indebærer ingen begrænsning i Miljø- og Fødevareklagenævnets adgang til at ændre eller ophæve en påklaget godkendelse. Eventuelle omkostninger i forbindelse med en ændret eller ophævet påklaget godkendelse påhviler alene ansøger.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal indgives *senest den 5. november 2025*. Du indgiver klagen via Klageportalen, som du finder via www.naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med MitID. En klage anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Som udgangspunkt tilbagebetales gebyret, hvis du får helt eller delvist medhold i din klage.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, videresendes din anmodning til nævnet, som herefter træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser klager, der sendes uden om Klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for at bruge den. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages.

På Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside (www.naevneneshus.dk) kan du læse mere om betingelserne for at blive fritaget for at bruge Klageportalen.

Med venlig hilsen

Dorthe Ringgaard
Vandløb

Bilag

1. Redegørelse – myndighedens vurdering

Kopi af brev er sendt til

Ansøger og berørt lodsejer

Elnetselskabet N1 A/S, att.: Geopartner, Søren Højmark Guldbæk
shg@geopartner.dk

Berørte lodsejere

Kurt Løhde, Viborgvej 43, 7442 Engesvang
Brian Bæk Jensen, Viborgvej 43, 7442 Engesvang

Interesseorganisationer

- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dnikast-brande-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Ikast-Brande, ikast-brande@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Vestjylland, vestjylland@sportfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, mail@lfst.dk
- Fiskeriinspektorat Vest, inspektoratvest@fiskeristyrelsen.dk
- Museum Midtjylland, kontakt@museummidtjylland.dk
- Friluftsrådet, Midt-/Vestjylland, ikast-brande@friluftsradet.dk
- Dansk Forening for Rosport, dffr@roning.dk

Bilag 1 – redegørelse for afgørelsen

Krydsningen påvirker ikke selve vandløbet, idet den udføres som en styret underboring og ikke er et fysisk indgreb i vandløbet. Derfor påvirker projektet ikke vandløbets flora og fauna. Krydsningen vurderes således ikke at have miljømæssige konsekvenser for vandløbet.

Krydsningen ændrer ikke på vandløbets dimensioner, idet den udføres som en styret underboring og ikke er et fysisk indgreb i vandløbet. Krydsningen vurderes således ikke at have afvandingsmæssige konsekvenser for hverken Elbæk eller for de vandløbsnære arealer.

Naturbeskyttelsesloven

Elbæk er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Ikast-Brande Kommune vurderer, at projektet ikke ændrer vandløbets tilstand idet krydsningen udføres som en styret underboring og ikke er et fysisk indgreb i vandløbet. Derfor kræver krydsningen ikke en dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

Konsekvensvurdering

Natura 2000-områder

Projektområdet på matrikel 1i og 2d Engesvang By, Engesvang er ikke beliggende i et Natura 2000-område.

Det nærmeste beskyttede område er Natura 2000-område nr. 228 – Stenholt Skov og Stenholt Mose. Natura 2000-området udgøres af habitatområde H228. udføres ca. 1,4 km i luftlinje fra Natura 2000-området.

Udpegningsgrundlaget for det beskyttede område er vist i den nedenstående tabel 1.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 228		
Naturtyper:	Revling-indlandsklit (2320)	Lobellesø (3110)
	Brunvandet sø (3160)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Højmoser* (7110)
	Nedbrudt højmoser (7120)	Hængesæk (7140)
	Tørvelavning (7150)	Kildevæld* (7220)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemoser* (91D0)

Tabel 1. Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for habitatområde H228. Skemaet er et uddrag fra Natura 2000-basisanalyse 2022-2027.

På baggrund af at projektet ikke ændrer på afstrømningen i recipientvandløbet, den forholdsvis store afstand mellem projektområde og beskyttet område både i luftlinje og afstrømningsmæssigt, selve projektet taget i betragtning samt på baggrund af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, er det Ikast-Brande Kommunes vurdering, at projektet ikke vil kunne påvirke habitatområdet negativt, da det ikke vurderes, at projektet kan få nogen væsentlig betydning for de arter og naturtyper, der er i habitatområdet.

Bilagsarter

Arter, der er beskyttet ifølge habitatdirektivets bilag IV, må ikke fanges, slås ihjel eller forsætligt forstyrres, og deres yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) har undersøgt forekomsten af bilag IV-arter i Danmark i et kvadratnet på 10 x 10 kilometer. I hvert kvadrat registreres tilstedeværelse eller fravær af arten. I DCE's kvadratnet, som omfatter det ansøgte, er der fundet følgende bilag IV arter: vandflagermus, sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og ulv. Ingen af disse arter vurderes at blive påvirket negativt af projektet, idet der ikke sker fysiske reguleringer af vandløbet udover ved krydsningsstedet.

Sydflagermus: projektet, med de opstillede vilkår, vurderes ikke at påvirke fødesøgningsområder eller leveområder for flagermus i området, idet der ikke fældes gamle træer eller ændres væsentligt på ledelinjer i landskabet. Rørbroen udgør ikke en barriere for flagermusenes flyveruter, og der etableres ikke belysning, der kan påvirke deres fourageringsadfærd.

Ifølge Miljøstyrelsen er det særligt vigtigt, at flagermus ikke forstyrres i deres vinterkvarterer. Anlægsarbejdet vil medføre en vis midlertidig forstyrrelse, men denne vurderes ikke at have væsentlig indflydelse på yngle- eller rasteområder for flagermus.

Odder: odderen lever primært af fisk, men dens føde suppleres også med frøer, krebsdyr, fugle og små pattedyr. Arten er knyttet til ferske og salte vande og kræver skjule- og hvilepladser i vegetationen.

Da anlægsarbejdet udføres i dagtimerne og ikke afviger væsentligt fra den almindelige forstyrrelse i området, vurderes projektet ikke at have væsentlig indflydelse på odderens forekomst eller dens yngle- og rasteområder. Tværtimod vil etableringen af faunapassage forbedre odderens muligheder for at passere under vejen uden forstyrrelse.

Markfirben: markfirbenet lever i områder med løs, sandet jord og er registreret i området. Projektområdet vurderes dog ikke at udgøre et egentligt kernehabitat for arten, da arealet omkring broen primært består af vejareal og vandløbsbrinker. Projektet vurderes derfor, med de fastsatte vilkår, ikke at påvirke artens yngle- eller rasteområder væsentligt.

Stor vandsalamander og spidssnudet frø: Begge arter yngler i vandhuller, og deres rasteområder findes typisk i nærheden af sådanne. Da der ikke findes vandhuller i projektområdet, og da anlægget ikke indebærer ændringer i potentielle levesteder, vurderes projektet ikke at have væsentlig indflydelse på disse arter.

Ulv: ulv kan potentielt forekomme i området, men arten er sjælden i Danmark og er primært knyttet til større, sammenhængende skov- og hedeområder. Projektområdet udgør ikke en del af artens funktionelle levested, og projektet vurderes derfor ikke at ændre artens bevaringsstatus eller påvirke dens yngle- og rasteområder.

Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at krydsning af Elbæk ikke vil påvirke områdets overordnede økologiske funktionalitet som levested samt yngle- og/eller rasteområde for bilag IV-arter i negativ retning, da der ikke sker fysiske indgreb i vandløbet.